

Egy magyar hadvezérrel több.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a hadvezetés a legközelebbi napokban értékes egyéniséggel erősödik. Legfelsőbb elhatározás folytán római Horváth Jenő nyugalmazott altábornagyot, a kassai honvédkerület volt parancsnokát reaktiválják. Horváth Jenő altábornagy a katonai szakirodalom terén is kiváló tekintély s mint aktív katoná, a magyar tábornoki kar büszkesége volt.

Hindenburg levele.

Hahn Viktor, ismert berlini író, a *Nationalzeitung* kiadója Hindenburg tábornagynak születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot intézett, melyben azt írja, hogy nézete szerint a tanmenbergi győző születésnapját nem ünnepelem meg jobban, mint azaz, ha beküldi a keleti hadsereg dicső csapatainak a lapja által gyűjtött adományokat. Erre a sürgönyre Hahn a következő választ kapta:

Főhadiszállás, 1914. október 3. Igen tisztelt Hahn ur! Hálásan köszönöm születésnapom alkalmából nyilvánított szívélyes szeretecskívárait. Együttal kérem Nagyságedat, tolmácsolja olvasóimál a rám bízott hadsereg köszönetét a kilátásba helyezett adományoként, amelyeknek küldését oly meleg szavakkal jelentette be. Nagyon jól tudjuk itt

a keleti határon, hogy a hazának szentelt munkásságunk a hazában megértő meleg szívekre talál. *Isten segítségével továbbra is sikerülni fog nekünk a keleti határt sikerrel megvédeni szeretett hazánknak javára.* Szívélyes üdvözlettel. Hindenburg tábornagya.

Elsüllyedt orosz páncélos cirkáló.

Budapest, október 13. Berlinből a Wolff-ügynökség jelenti hivatalosan: Egy Baján-típusú orosz páncélos cirkáló hajót október 11-én a Finn-öböl előtt torpedó lövés elsüllyesztett. Behreke, a tengerészeti vezérkar helyettes főnöke.

Előttünk fekvő táviratok szerint az orosz hivatalos távirati ügynökség az orosz páncélos cirkáló elsüllyedéséről a következőket jelenti október 11-én orosz idő szerinti délutáni két órakor:

Ellenséges tengeralattjáró naszádok újból támadást intéztek Baján és Palada cirkálók ellen, amelyek a Keleti-tengeren előőrsi szolgálatot teljesítettek. Noha a cirkálók nyomban erős tüzéségi tüzet nyitottak meg, egy tengeralattjáró naszádnak sikerült torpedókat löni a Paladára, melyen robbanás történt. A cirkáló az összes rajta levőkkel függélyesen a tengerbe süllyedt. (Közi a miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Románia semlegessége.

Bukarest, október 13. A szófiai *Dnevnik* külön tudósítójával szemben az ellenzék egyik legexponáltabb vezére kijelentette, hogy Románia legközelebbi magatartásáról mást nem mondhat, mint ami a hivatalos kommunikációban is megjelent. Ennél többet már azért sem mondhat, miután ő is mértékadó helyről csak annyit bírt megtudni, hogy a kormány magatartása felett már végleg döntött. De a minisztertanács összes tagjai becsületszavukkal kötelezték magukat arra, hogy a legszigorubb titoktartást megőrzik, a közvélemény elégedjék meg a nyilvánosságra hozott eredménnyel. Annyit mondhatok, a román állam semleges maradt és továbbra is semleges fog maradni.

Bukarest, október 13. Az *Opinia* című jassyi román lap munkatársa beszélgetést folytatott Missir Bazillal, a román szenátus elnökével, aki kijelentette az újságíró előtt, hogy Románia minden körülmények között semleges marad. Néhány bukaresti lapnak Németország és Ausztria-Magyarország ellen való állásfoglalása alárendelt jelentőségű: a szabadelvű kormányzatra az orosz pénzzel befolyásolt sajtó befolyást nem gyakorolhat. A kormány nem felejt el, hogy Románia kereskedelmének és iparának fellendülése egyedül a német és osztrák-magyar tőkének köszönhető. Románia Oroszországtól még egyetlen fillért sem kapott és a jövőben sem várhat tőle semmit.

Oroszország nem bizik Romániában.

Hamburg, október 13. Az orosz félhivatalos „*Novoje Vremja*“ egy orosz államférfival folytatott, feltűnést keltő interjút közöl, melyben az illető államférfi — volt orosz pénzügyminiszter — kijelenti, miszerint orosz mértékadó körökben már teljesen lemondtak arról a reményről, hogy sikerülni fog Romániát a maguk szándékainak megnyerniök. A pétervári román követnek, Diamandinak Bukarestbe való utazása — így

folytatja — sem hozott, sajnálatunkra, semmi eredményt. Így hát meg kell állapítanunk, miszerint a román kormány az entente-től teljesen eltérő politikát szándékozik folytatni, ami Oroszország szempontjából semmi esetre sem örömdetes.

MINISZTERTANÁCS RÓMÁBAN.

Róma, október 13. A *Corriere della Sera* jelenti: Mint jeleztük, október 9-én minisztertanács volt, amelyről csak Grandi hadügyminiszter, aki beadta lemondását és San Giuliano külügyminiszter hiányzott. San Giuliano egészségi állapota akadályozta a megjelenésben.

A tanácskozás három óra hosszat tartott. Először az internacionális helyzetről, azután pedig Itáliának állásfoglalásáról volt szó. Hiteles értesülésünk szerint az Olaszország semlegessége felett való tanácskozás igen rövid ideig tartott. Befejezésül az elnök közölte a jelenvőkkel, hogy annak a szavazásnak, a melyet az utóbbi napokban a parlamenti csoportok eszközöltek, az az eredménye, hogy az összes pártok bizalmukat fejezik ki a kormánynak és helyeslik a semlegességet.

Az olasz király kihallgatáson fogadta Cambont.

Róma, október 13. Viktor Emánuel király ma reggel fogadta Jules Cambont, a volt berlini francia követet. A kihallgatás másfél óra hosszat tartott. A diplomata itt tartózkodásának semmiféle politikai célja sincs.

Az angolok megint becsületesek.

Kopenhága, október 13. A „*Nationaltidende*“ jelentése szerint a Weissthal Line-Delphic nevű gőzöse a napokban érkezett meg Ausztráliából és a hajó kapitánya a következőket jelenti:

— Ötezer német, akik Újzélandban tartózkodtak, hadifogolynak nyilvánították az angolok. A foglyokat egy szigetre szállították, ahol egyedül őrzői a cápák, melyektől valóssággal nyüzsg a tengernek ez a darabja.

A szerajevói nagy per.

— Huszonöt vádlott. —

(Saját tudósítónktól.) A merénylők ellen a vádirat nagyjában a következőképen hangzik:

A vád szerint a vádlottak terhére irandó, hogy a Szerbiából irányított nagyszerb propaganda következtében át voltak hatva attól az eszmétől, hogy az osztrák-magyar monarchia délszláv tartományai, elsősorban Bosznia és Hercegovina, a monarchiától erőszakosan el kell, hogy szakítsanak. Minthogy a belgrádi körök véleménye szerint Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös az említett nagyszerb üzemeknek egyéniségénél fogva és pedig azért állott utjában, mert ebben a körben is a trónörökös, mint különösen tehetséges herceget ismerték és mert az illető körök véleménye szerint keresztül látott a nagyszerb intrikákon s mert végül törekvéseinek főcélját az képezte, hogy a Habsburg monarchia keretében egyesítse a délszlávokat: ezért Princip Gavriló, Cabrinovics Nedelko és Graves Trifku kiválasztottak arra a célra, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös Szerajevó alatt meggyilkolják. Princip Gavrot, Cabrinovicsot és Graveset ebből a célből Belgrádban Ciganovics szerb államvasuti hivatalnok és Tankocsics Vojo szerb királyi őrnagy revolverekkel és a kragujeváci állami arzenálból származó bombákkal látták el. Ezenkívül Ciganovics a fegyverhasználatban is kiképezte őket. A három vádlottat továbbá ciankáliával is ellátták, hogy a merénylet elkövetése után — nehogy a merénylet indoka és a merénylőknek a szerb hivatalos körökhöz való viszonya napfényre kerülhessen, — öngyilkosságot követhessenek el. Ugy Tankocsics, mint Ciganovics tagjai voltak a *Narodna Obrana* ismert szerb nemzeti egyesületnek, amelynek az egyetlen célja az osztrák-magyar monarchia elleni háboru eszméjének terjesztése és ezáltal a délszláv tartományoknak a monarchiától való erőszakos elválasztása. Ennek az egyesületnek közvetítésével, amelynek vezetői közé tartoznak Szerbia hivatalos állásban levő egyénei közül Jankovics Bózsó tábornok és Markovics egyetemi tanár is, egyengették Principnek, Cabrinovicsnak és Gravesnak nemesak a Belgrádból a boszniai határig terjedő utat, hanem a *Narodna Obrana* Bosznia-Hercegovinában levő tagjai tették lehetővé az említett merénylőknek átjövételét és fegyvereiknek átszállítását, egészen Szerajevóig.

Tegnap délelőtt kilenc órakor kezdődött a tárgyalás Princip Gavro és társai bűnügyében hazatérés vádjára miatt a szerajevói tartományi törvényszéken. A tárgyalás nyilvános. A vádat Zvara államügyész és helyettese, Stark képviselik. Védőkül hivatalból dr. Premusics, dr. Zichtler és dr. Feldbauer ügyvédjelöltek, valamint dr. Pericsics ügyvéd és Malek törvényszéki tanácsos nevezettek ki. A vádlottak padján megjelent Gavro Princip és huszonnégy vádlotttársa. Az előírt formalitások teljesítése után az elnök a vádlottak kihallgatását kezdte meg.

Mint elsőt, Cabrinovicsot hallgatták ki. Vallomása teljesen fedi a vizsgálat alkalmával megállapított tényeket. Elmondja, hogy kezdetben a szocialista, később az anarchista elveknek volt híve. Belgrádban megismerkedett Vasics Milán szerb királyi őrnaggyal, aki utiköltséget adott neki Szerajevóba és lelkeire kötötte, hogy jó szerb legyen. Ez érlelte meg Cabrinovics lelkében a szerb nacionalizmus iránti rajongást. Később a szerajevói radikális Barod újsághoz került.